

Patriotul

ORGAN DE LUPĂ PATRIOTICĂ ANTIFASCISTĂ

Redacția și administrația
Arad, Bul. Regina Maria 24

Redacția și admin. 16-80.
Telefon: Tipografia 20-71.

Apare sub conducerea unui comitet

Abonamentul: Lunar L e i 1000 +100
Pentru membrii Sindicatelor 900 +100
Autorizată, Institutul 38.000 Lei pe an

Glasul celor mulți cere dreptate

de ST. I. SIMON

În timp ce marea majoritate a maselor populare din țara noastră lupă din răspuțeri împotriva speculei și depune eforturi uriașe în fabrici și uzine, în birouri și laboratoare și în toate domeniile de activitate, pentru a însănași, pentru a redresa viața economică a țării care trece astăzi prin cele mai grele momente, din cauza războiului hitlerist, o seamă de indivizi, străini de interesele țării, străini de durerile neamului și necunoscând sentimente cu adevărat patriotice, stăpâniți numai de setea de aur, persistă de a sabota și de a specula, numai pentru a se îmbogăți din lipsurile și sudorile celor mulți.

În timp ce întreaga populație, nu numai a Aradului, ci a țării întregi și mai ales copiii și bolnavii, suferă din lipsa totală de zahăr, dl. Frânghian, directorul fabricii de zahăr din Arad, sabotează sistematic nevoile poporului. Cantități enorme de zahăr au fost sustrate nevoilor celor mulți și „depuse în gaj” la Banca Românească.

Zahărul, alimentul de primă și strictă necesitate, a fost smuls dela gura copilului, dela gura bolnavului, pentru a satisface pofta de îmbogățire și a umple cu sume fabuloase buzunarele unor speculanți.

Pe lângă acestea, dl. Frânghian susține mereu că nu poate începe lucrările de toamnă la fabrica de zahăr, pentru că îi lipsesc cărbunii necesari, îi lipsesc materiile prime, în timp ce același Domn Frânghian are depuse în gaj la Banca Românească cantități enorme de cărbuni și materii prime, curele de transmisie, etc.

Lipsurile și neajunsurile nu au putut însă răzbi până la urechile Domnului Frânghian. Durerile și nevoile maselor populare au fost nesocotite, iar toate ordinele și legile economice emanate dela guvernul de concentrare democratică, au fost călcate în picioare.

Fără nici o considerație față de legile țării în care trăiește, surd și nepăsător la suferințele și neajunsurile mulțimei, dl. Frânghian și satelii lui, s'au făcut vinovați față de poporul acesta îndelung răbdător și fatigat de Stat.

Parchetul însă a intervenit și se ocupă îndeaproape de soarta acestor sabotori pentru a face lumină.

Statul al cărui legi au fost desconsiderate și poporul acesta care a fost înșelat, cer să se facă dreptate.

Glasul celor mulți, glasul celor neîndreptățiți și speculați, se ridică aspru și unanim, se ridică holărît și cere exemplara pedepsire a clicei de sabotori și speculanți, reactionari dela fabrica de zahăr din Arad, pentru că pedeapsa lor să servească drept exemplu și celorlalți indivizi de aceeași teapă, care mai curând sau mai târziu tot vor ajunge în fața justiției. Neamul acesta greu încercat, prin lupta și munca tuturor celor cinstiți, va fi odată stăpân pe durerile lui, pe nevoile lui și mai ales pe soarta lui.

Glasul celor mulți cere să se facă dreptate. Căci poporul este decis „să pună mâna în ceafa reacțiunii și speculei”, așa cum a declarat dl. prim ministru Groza la Timișoara.

In drum spre Moscova dl. Molotov a aterizat la Berlin unde a avut întrevederi cu mareșalul Jucov

LONDRA. După întoarcerea lui în Statele Unite dl. Byrnes, secretarul de stat american, a avut o întrevedere cu președintele Truman, cu care ocazie a făcut un raport detaliat asupra motivelor pentru care s'a suspendat conferința dela Londra. În cursul zilei de

azi dl. Byrnes va vorbi și la radio poporului american despre rezultatele conferinței.

Din Londra se comunică că, ministrul de externe Bewin a făcut o expunere a situației colegilor săi, iar în cursul zilei de Marți va face o expunere în

fața plenului parlamentului.

Din Moscova se anunță că dl. Molotov, Comisarul Poporului pentru Afacerile Străine, al Uniunii Sovietice a sosit la Moscova, venind dela Berlin, unde a avut o întrevedere cu mareșalul Jucov.

Decorarea generalilor sovietici eroi cu ordinul „Mihai Viteazul”

Miercuri seara la orele 19.30, a avut loc în sala Cercului Militar din Eucurești, o înălțătoare solemnitate, cu ocazia căreia dl. dr. Petru Groza a înmănat în numele M. S. Regelui, ordinul Mihai Viteazul cu spade, clasa III-a,

și II-a dlui general colonel Gorminov Sergel, erou al Uniunii Sovietice și dlui general Macenco Filip Fedorovici, erou al Uniunii Sovietice, pentru strălucita conducere a trupelor de sub comanda lor, cât și pentru buna colaborare și neprețuitul sprijin dat trupelor româ-

ne în lupta contra Germaniei hitleriste. Au fost cuvântări dl. dr. Petru Groza și dl. general Vasiliu-Rășcanu, ministru de război, cărora le-a răspuns dl. general Macenco Filip Fedorovici, erou al Uniunii Sovietice.

Guvernul japonez a demisionat

TOKIO. Generalul Mac Arthur a cerut oficial guvernului japonez să îndepărteze din guvern pe actualul ministru de interne Masaky, pentru motivul că acesta a declarat presei că nu va desființa poliția secretă.

În același timp generalul Mac Arthur a acordat guvernului un termen de 7 zile, în care timp toți deșinșii politici trebuie să fie eliberați din închisori și lagăre. Deasemenea toate organizațiile

secrete și paramilitare trebuie să fie desființate.

În cursul nopții postul de radio Tokio, a anunțat că guvernul japonez și-a prezentat demisia împăratului.

Apelul Patriarhului Nicodim pentru ajutorarea orfanilor, invalizilor și văduvelor de război

I. P. S. S. Nicodim, Patriarhul României a publicat un apel, către toți credincioșii și întreaga populație a țării, arătând că războiul trecut a lăsat multe și grele suferințe în urma lui. Este datoria noastră a tuturor, de a contribui din toate puterile noastre,

pentru curmarea acestor suferințe acordând orfanilor, văduvelor și invalizilor de război precum și celor deportați reintorși, tot sprijinul elementar de care au nevoie urgentă în pragul iernii. Greutățile generale, sunt mari dar totuși avem îndatorirea de a deschide

larg inimile noastre contribuind la acțiunea întreprinsă de Apărarea Patriotică, Uniunea Femellor Antifasciste și de către societățile de binefacere pentru alinarea rănilor de război. Să dăm cu toții pentru acei cari au sacrificat totuși în interesul Patriei.

La Bucupesta a luat ființă asociația maghiaro-română

— Declarațiile ministrului de externe Gyöngyösi —

Asociația maghiaro-română care are de scop strângerea legăturilor de prietenie dintre cele două țări, a avut prima sa ședință de constituire la Bucupesta. După citirea statutelor de constituire, a fost ales ca președinte Kodaly Zoltan, secretar general Balazs P. Bella, secretar dr. Szinkovich Maria. În afară de aceștia a mai fost ales un comitet numeros din toate păturile sociale ale orașului.

La propunerea secretarului general Balazs P. Bella, s'a trimis o telegramă de felicitare asociației româno-maghiare din București.

Dl. ministru de externe Gyöngyösi Ioan, a accentuat că este mare lipsă de această societate, deoarece ambele popoare trebuie să se cunoască pe teren cultural. A declarat că dl. dr. Petru Groza primul ministru al României, a întins o mână prietenească poporului maghiar și dorește o colaborare politică, economică și culturală, cât mai strânsă între cele două popoare. Această colaborare este menită să înălțare ura dintre națiuni care a fost provocată de elementele șovine. Această prietenie arătată de dl. prim ministru Groza, este salutată cu mare

bucurie de către guvernul maghiar.

După aceasta dl. Darvas Iosif, a înformat pe cei prezenți, despre călduroasa primire la Eucurești a delegației maghiare cu ocazia adunării Frontului Plugarilor.

Profesorul Szent Györgyi Adalbert, a accentuat că popoarele se înțeleg profund și numai elementele fără răspundere sunt acelea care caută desbiinare. În numele progresului a salutat înființarea acestei Societăți.

Au mai luat cuvântul mai mulți intelectuali maghiari și ca încheiere a fost dat un concert muzical.

Ho'ărârile Consiliului Politic Județean

Din sânul organizațiilor politice se vor numi administratori la mori și întreprinderi

— Măsuri pentru desăvârșirea reformei agrare —

Consiliul Politic Județean, în ședința de ieri dimineață, de sub președinția dlui prefect Voșnar Gheorghe, a deșbătut pe larg problema administratorilor la morile și întreprinderile din oraș și județ, care intră în categoria C.A.S.B.L.ului.

Deoarece la unele din aceste mori și întreprinderi, vechii administratori nu și-au îndeplinit conștiinșios datoria, vor fi destituiți din funcțiune și numiți alți administratori în locul lor, din sânul organizațiilor politice din localitate.

Astfel Frontul Plugarilor a primit 17 locuri de administratori, Partidul Social Democrat 4 locuri, iar Partidul Național Liberal 10 locuri. Restul de locuri vacante vor fi împărțite între celelalte organizații politice.

Organizațiile Politice, vor întocmi câte un tabel cu numele celor ce urmează a ocupa posturile de administratori, pentru a fi trimise ministerului de resort spre aprobare.

Dl. Șimândan Petre, reprezentantul Frontului Plugarilor în Consiliul

Politic Județean, a expus un plan de activitate pentru desăvârșirea reformei agrare.

În ceea ce privește împroprietărirea celor îndreptățiți cu bunurile cetățenilor de origine etnică germană, membrii Consiliului Politic Județean se vor deplasa în mai multe comune din județ, pentru a putea stabili la fața locului, comunele în care urmează a fi plasați toți cetățenii de origine etnică germană dislocați dela gospodăriile lor.

TOATE SPORTURILE PENTRU POPOR

SPORT

Duminecă vor avea loc primele match-uri ale Campionatului de toamnă

Duminecă, 7 Octombrie, se va disputa prima etapă a campionatului districtual din Arad.

Programul matchurilor de fotbal de Duminecă va fi următorul:

Pe arena Gloria la orele 14.30, SGA—CFR.

La orele 16.15, Sparta—Tricolor. Pe arena Olimpia, Gloria—Olimpia, cu începere la orele 15.

—O—

— TOATE GRUPARILE SPORTIVE DIN ARAD, sunt obligate a trimite o adresă Comisiei Locale Sportive în care să fie indicat numele membrilor din comitetul de conducere, scopul, în ce domeniu activează, de ce fonduri dispune, și din ce se întreține.

Adunarea Federației Române de Popice din Arad

Comitetul Federal Interimar al Fed. Rom. de Popice din Arad, la sedința ținută în 23 Septembrie a. c. în conformitate cu art. 49 din statutele T. R. P. a completat vacanțele ivite cu următorii: Președinte Drecin Corneliu, secretar general Pascu Gheorghe, membrii dr. Coțoiu Romulus, dr. Eugen Crăsnic și dr. Truia Bujor. Preș. Comisiei Centrale de Arbitrii dl. Măcean Nic., și Bucșa Eugen. Comisia de Afiliere și Legitimări, membrii Curilă Ioan și Major Eugen. Comisia de control și verificări: președinte Guran Gh., membru Daul D., Comisia de Disciplină: președinte dr. Bupte Ioan, membrii dr. Costin Virgil și Pepa Petru. Comisia de Presă și Propagandă: președinte Coman I. Andrei, membrii Mărla N. Ioan și Lazar F.

Noul Comitet Interimar care este compus din cei mai distinși sportmani ai orașului a discutat modalitățile pentru pregătirea adunării generale a Federației, precum și intensificarea și propagarea acestui sport popular. Prin compunerea lui însăși va activa pe baze largi democratice, intrând în legături sportive cu Regionalele Oradea, Cluj, Tg. Mureș, etc. Tot în această ședință s'a mai hotărât, ca toate Regionalele și districtele aparținând T.R.P. în decurs de 15 zile sunt invitați a trimite pe adresa Federației Române de Popice, Arad, o dare de seamă de activitatea ce au desfășurat până în prezent, lista nominală a Comitetelor și adresele precize. S'a mai stabilit, că adunarea generală lunară va avea loc în fiecare prima Duminecă din lună, la orele 10.

Proxima adunare va avea loc Duminecă 7 Oct. orele 9 dim.

Caut locuință 2 camere

haje, confort în centru

Plătesc filodornă. Adresa:

Doctor R. Vasile,

Str. Comșa 50. Ora: 14—16. 878-a

Cinema

Telef. 24-45. — Repr. zilnic la 3, 5, 7 și 9 Duminecă la orele 11 matineu.

ARI

Azi filmul grandios. Zina Percei, Imre Raday, Kabos în

„Rendezvous pe malul Dunării”

(Romanul crimei iubirii)
Îngrijii bilete din timp.

Urania

Telef. 12-32. Repr. la 3, 5, 7 și 9. Duminecă și sârb. la 11.30 matineu.

Azi

877

Ramountscho

Fiul păcatului
cu Francoise Rosay, Louis Jouvet

TINERETUL PROGRESIST

Analfabeții

Analfabetismul, care este cea mai urită plagă, ce poate exista pentru o țară civilizată în veacul al 20-lea, continuă să-și ducă existența și în rândurile locuitorilor din țara noastră, și îndeosebi în marea masă a țărănilor.

Nu cred că există cineva care să nu fi fost oprit pe străzile orașului de vre-o țărăncă care-i scoate o hârtie cu vre-o adresă sau ceva, pentru a-i ceti și explica ce caută. Pe lângă acestea se întâmplă alte cazuri similare.

Orice analfabet nu poate fi în curent cu cele ce se petrec în lume, pentru că nu poate ceti un ziar, nu poate pătrunde în lumea cunoștințelor, plăcerilor și poveștilor expuse în cărți de către marii literați, savanți și gânditori ai omezirii. Nu poate să citească vre-o scrisoare pe care o primește de la vre-o rudă sau prieten din altă localitate, pentru care motiv trebuie să roage pe vre-un vecin sau sărăin să-i citească. Nu poate să cunoască noile legi ce apar cu privire la avutul său, nu poate să-și cunoască actele și dovezile pe care le posedă, pentru care motiv intervine tot la străini, care în unele cazuri îl pot duce în eroare.

Acestea sunt în parte exemple din factori cari reduc orizontul de vedere al unui analfabet. Dar oare sunt toți acei nefericiți vinovați că preîntâmpină aceste dificultăți? În parte nu!

În regimurile trecute toți copiii erau obligați să se înscrie la școala primară. „Să se înscrie!” Dar s'a înțeles cineva dacă acei copii cari n'aveau pantofi și îmbrăcăminte de iarnă pot să meargă la școală, care era în cealaltă parte a satului? S'a întrebat cineva dacă acei copii cari trebuiau să depună o muncă pentru câștigarea pâinii, — de la vârsta cea mai mică — pot să piardă timpul pentru ca să păzească oile, porcii, etc., în timp ce alții de seama lor, — ai burghezilor și capitaliștilor — primeau o învățătură și educație aleasă, în condiții foarte favorabile? Din cele de mai sus rezultă că nu! Sau poate se urmărea acest scop pentru ca să-i poată înșela și subjugă mai ușor.

Astăzi însă, când se obscură greșelile comise în trecut de cei mai stricte măsuri pentru înlăturarea analfabetismului. Pentru a remedia în parte situația Tineretului Progresist — care are ca scop reeducarea și unificarea într-un oraș nou — s'a deschis pe lângă cursurile de limbă și un curs de analfabeți. Pe această cale rugăm pe toți cari cunosc vre-un analfabet, să-l îndrumeze spre sediul Organizației noastre. În felul acesta vom putea să ajutăm analfabeții să iasă din ignoranță în care au căzut.

Să creiem o Românie nouă fără analfabeți!

STANCU DUMITRU

Primiți cu dragoste colectorii noștri

Apărarea Patriotică

Protestul Apărării Patriotice împotriva condamnării la moarte a luptătorilor antifasciști Alvarez și Zapirain

Comitetul Central al Apărării Patriotice în ședința ținută pe data 2 Octombrie 1945, apreciind că odioasa condamnare la moarte în Spania a vajnicilor luptători antifasciști, Santiago Alvarez și Sebastian Zapirain este un act de bestialitate și teroare care se adaugă la șirul nesfârșit al fărâdelelor lor fasciste, considerând, că în lumea elaborată de coșmarul tiraniei fasciste, condamnarea unor luptători antifasciști este un act de vădită ostilitate și dușmănie împotriva libertății și democrației, socotind, că e de datoriu Apărării Patriotice, organizație de luptă și de sprijin a luptătorilor antifasciști și de ajutorare a victimelor urgiei fasciste, să acorde tot sprijinul său victimelor regimului falangist, luptătorii Alvarez și Zapirain, protestează cu toată hotărârea în numele celor peste 300.000 de membri ai Apărării Patriotice, împotriva condamnării la moarte a acestora și cere imediata lor eliberare.

Apărarea Patriotică apelează la înțelegerea suferință democratică din țara noastră, la toate conștiințele libere, la toți iubitorii de pace, libertate și progres, să înfierițe cu ultima energie teroarea bestială fascistă, pe care o exercită regimul falangist spaniol, să-și

manifesteze simpatia pentru victimele acestui regim și să amănă din ghimarele lui Franco, pe bravi luptători antifasciști Santiago Alvarez și Sebastian Zapirain.

Poporul român să se alăture astfel și el, tuturor popoarelor iubitoare de pace și libertate, care s'au manifestat revolta și indignarea împotriva acestei condamnări.

COMITETUL CENTRAL AL
APĂRĂRII PATRIOTICE

Dela U. F. A. R.

Serata dansantă proiectată pentru 6 Octombrie se amână din motive neprevăzute și se va ține în seara zilei de 13 Octombrie 1945, cu un program distractiv.

Comunicat

În conformitate cu ordinul Nr. 21789 din 27 Septembrie 1945 al Comandamentului Militar al Garnizoanei Timișoara se abrogă pe data publicării prezentului comunicat, toate dispozițiile referitoare la întrunirile politice, administrative, culturale, economice sau orice fel de întruniri prevăzute în ordonanțele Comandamentului sus menționat în circumscripția sa judiciară indiferent de faptul că în trecut au fost înscrise în ordonanțele altei unități.

Începând de la data publicării comunicatului de față, aprobările unor atari întruniri urmează a fi cerute autorităților administrative locale ale Ministerului Afacerilor Interne.

Noul trenuri puse în circulație pe linia Arad—Brad și Arad—Cermel

S'au pus în circulație următoarele noul trenuri: La orele 14.30 Arad—Brad, la orele 6.30 Arad—Cermel, iar trenul către Brad de la orele 16.30 va circula și pe mal departe la ora obișnuită.

Pentru sufrageria Dvs. Doamnă

Spuneți celor din jurul vostru, absolviți noi, artistic executat de 3,49 m. lat și 4,80 m lung se vinde în venabul. Adresa la ziar.

Nica public late

CUMPAR SI VAND: aparatură de radio, aparate fotografice, mașini de scris și cusut. Comisionul Electro-technic, Str. Eminescu 8. 2388

CUMPARAM o bobă canoacă sau una de tuci. Administrația ziarului Patriotul.

AGENTIA HATSCHER, oul, Carol 17. Telefon: 1695. (Sunetele în minoane de lei). 20: casa nouă cu 3 apartamente. 15: garaj, 6 apartamente, confort. 15: 13 jucării vie, primissima. 5: Ghioroc, via, instalație. 2: Grădiște, casă familială. 884

FALTON BARBATESCO de vânzare 500.000 lei, sau schimb cu alte lucruri. Str. Doamna Bașaga 71, ap. 2. 294
DE VANZARE comitor, cunoașterea omului cu mașină, chaise-longue pt. 2 persoane. Str. Gheorghe Popa 1-a. 292
CASE, loc de casă, vie, pământ, cumparați sau vânzări adresă: viz. birou, ul Caroli Deutsch, fost director de bancă, Arad, Str. Goga 3 (vis-a-vis banca prin cosul leatului) et. I, telefon 1900. 296

AM PIERDUT buletinul Biroul Popularelui, carnetul ofițerului de rezervă exonerat din București pe numele R. singer Ernest Găștorul este rugat să se prezinte la judecătoria Arad, Str. Eminescu 4. 286

DORMITOR din nuc, nou, de vânzare în casa lui Iosif, Str. Ghiba Birta 16, poșta 1—3. 294

UNA RAJNITA din piatră de vânzare Arad, Bul. Reg. Ferdinand 50. 294

PRIMESC în gazdă două eleve de școală superioară. Tot acolo de vânzare 2 somiere din sămă. Adresa la ziar. 294

S'A PIERDUT Vineri la prânz, o p. reche de mânuși galbene, din piele de porc, la tutungeria dela Tribunal. Găștorul este rugat să-și deponere schimbul unei lunc de recompense, la birouria Literatura (palatul Minorilor) 294

MOTOR de 10—12 HP. de vânzare. Cădar Stefan, Pecița No. 1087. 294

PIERDUT carnet consum CFR No. 2 pe numele Sencu Nicolae, Felnac. Găștorul să-l predea la Consum. 294

PIERDUT în gara Aradului un portofel, conținând bani și acte de identitate pe numele Aglaia Hlință. Găștorul este rugat să-și deponere actele la administrația ziarului „Patriotul”. 294

PIERDUT carnet de „Văduvg de R. boiu” pe numele Mișca Ana, Covșagăștorul este rugat să-l predea la ziar. 294

DE VANZARE palton negru, blău. Bul. Reg. Ferdinand 11, ap. 4. 294

PIERDUT carnet consum CFR No. 8 pe numele Rusu Aurel. Declar nul. DE VANZARE 1 garnitură mașină „Trelerat” cu cazan, care merge și este sere No. 8 cu cerule complete în schimb. Adresa la ziar. 294

CAUT funcționară lângă, care să scrie bine la dactilografie. Adresa la ziar.

DE INCHIRIAT imediat cameră mobilă sau mobilată și bucătărie. Adresa la ziar.

Cinema

Telef. 23-22. Rep. la orele 3, 5, 7 și 9. Duminecă matineu la ora 11.

Savoy

Azi, noului film unguresc

870

Se caută un bărbat

cu Hajmassy, Bulla Elma, Șim. Erzel

Cinema

Telefon 23-64. Repr. la 3, 5, 7 și 9. — Duminecă 11, 3, 5, 7 și la orele 9 fix.

Azi u film distractiv

Păzburarea țigancii

cu Rosanegy Coloman
Regia: Bolvary Complectare

Royal

Telef. 19-33. Repr. la 3, 5, 7 și 9. Dum. și sârbători la 11.30

3, 5, 7 și 9 fix.

Azi, o delicioasă comedie muzicală. 875

Tot farmecul tineriei și al primăverii. Buttkey, Hajmassy, Vizvari, Halmay și Denes în filmul de mare succes.

Încăpătânata

Forum

Telef. 20-10. Repr. la 3, 5, 7 și 9 — Dum. și sârbători la ora 11.30 fix, matineu.

Azi, cel mai mare film rusesc al tuturor timpurilor

IVAN cel GROAZNIC

cu artistul poporului N. Ceretșev în regia lui Ș. M. Eisenstein

ÎN ROMÂNIA

de ILYA EHRENBURG

Conferința d-lui Gh. Bujor

Am amintit în ziarul nostru de ieri că Joi după masă la orele 17, dl. Gheorghe Bujor vicepreședintele Comitetului Central al ARLUS-ului a ținut o conferință despre prietenia româno-sovietică, în sala Palatului Cultural. În limita spațiului ne permitem să facem câteva remarcări referitoare la decursul conferinței și mai cu seamă să desprindem câteva pasagi din mesajul expozei al d-lui Gheorghe Bujor.

Dupa cuvântul de bun venit al d-lui Ascaniu Crișan, dl. dr. Hungar, d-na Kiraly și d-na Stern, au executat la vioară, violoncel și pian o bucată de Tchaikovski, care a impresionat profund audiența și a fost salutată cu un entuziasm frenetic, apauzând momentificându-se și mai mult în momentul în care

apare pe scenă dl. Gheorghe Bujor, cu figura d-sale atât de liniștită impozantă totodată și senină. Cu un calm neobișnuit pentru orator și cu o blândete de nedescris, după ce salută asistența și întreaga populație a Aradului, dl. Gheorghe Bujor, trece la subiectul conferinței din care desprindem:

— Am fost și sunt întotdeauna alături cu gândul și sufletul de cei răpăsuși. În lungii ani de închisoare am avut timp suficient ca să refectez asupra tuturor problemelor poporului nostru și am avut ocazia totodată să disting răul de bine. Permițându-mi deci să fac câteva reflexiuni asupra orientării noastre politice interne și externe.

— Războiul mondial din 1914 și cel deslănțuit de către fascismul italian și hitlerismul german, nu au fost două războaie diferite. Au fost un singur războiu, o singură tragedie împărțită în două acte: Lupta autocrației împotriva maselor muncitorești și împotriva libertăților, luptă susținută de către capitalismul mondial. Nicio dată clica de nobili, conducători ai Statelor, nu a permis și nu a putut permite pentru apărarea intereselor lor personale, ca marile mase muncitorești să meargă pe o cale de dezvoltare firească, pentru că aceasta ar fi însemnat pentru ei un permanent obstacol.

În mod fatal însă, opresiunile întreprinse de către autocrație împotriva marilor mase muncitorești au determinat și sclerizarea tot mai evidentă a acestor mase care la un moment dat au devenit un bloc indestructibil.

— Ați văzut unde a dus fascismul poporului italian și hitlerismul poporului german. Ați văzut cum au fost imbecilizate marile mase populare în aceste țări și câtă jale și mizerie au semănat în Europa și în lumea întreagă, dar războiul s'a terminat și trebuie să recunoaștem că cele mai multe jertfe pentru eliberarea tuturor popoarelor mici de sub jugul fascismului și a hitlerismului le-a adus Uniunea Sovietică. (Aplauze puternice).

— Uniunea Sovietică bazată pe cele mai pure idei socialiste a dus această luptă uriașă nu numai pentru ea, ci pentru toate popoarele mai mici și pentru libertatea Europei și a lumii întregi.

Odată cu terminarea războiului s'a creat o situație nouă în întreaga lume și atunci se ridică întrebarea care este poziția României în această nouă ordine europeană?

România trebuie să meargă alături de Uniunea Sovietică pentru că Uniunea Sovietică constituie garanția deplină în ce privește libertatea, independența și suveranitatea noastră ca Stat democratic.

furtunoase aplauze). Există un proverb românesc din străbuni: „Căci eul bun se cunoaște la nevoie”. Într-adevăr, ne-am recunoscut adevăratul și bunul nostru prieten: Uniunea Sovietică (ovăziuni prelungi) și cel mai înverșunat dușman al Uniunii Sovietice trebuie să recunoască sprijinul, pe care ni l-a acordat în toate domeniile, ceartă mare și generoasă vecină a noastră.

Uniunea Sovietică reprezintă prin

V.
Ministrul sănătății publice, profesorul Bagdasar, este unul din cei mai buni neuropatologi din Europa, reprezentant al celei mai bune părți a intelectualității românești.

Ministrul propagandei, Constantinescu-Iași, este specialist în istoria artelor, autorul unei lucrări asupra bisericilor bizantine din Bucovina de Sud.

În guvern sunt reprezentate diferite clase și partide: și partidul țărănesc și liberalii și comunistii și social-democrații.

Desigur, poate fi criticată o măsură sau alta a acestui guvern. Dar orice observator obiectiv trebuie să recunoască un lucru: cabinetul Groza reprezintă singura soluție pentru poporul român. El a unit laolaltă toate forțele vii ale națiunii.

Realizarea Transilvaniei a repus pe tapet problema minorității maghiare. Transilvania este locuită și de români și de unguri. Petru Groza cunoaște bine această problemă. El vorbește cu rent ungurește, cunoaște cultura maghiară. El a reușit să traseze calea spre conviețuirea prietenească a celor două popoare.

Desigur, nimic nu se face dintr-o dată, și febra naționalismului continuă să stăpânească pe unii oameni, în ambele lagăre, dar vedem de pe acum manifestări de amicitie și înțelegere reciprocă veritabile. De aceea, nu va surprinde pe nimeni că ungurii din România susțin călduros guvernul Groza. Aceasta se-au declarat o reprezentanți diferitelor partide ale minorității maghiare.

Fasciștii români au măcelărit numeroși evrei. Propaganda lui Streicher, tradusă în românește de condeele vândute ale unor „intelectuali”, a lăsat anumite urme.

Guvernul Groza luptă energic împotriva antisemitismului, și a asigurat evreilor o reală egalitate în drepturi.

Am văzut manifestele teroriștilor, care fac apel la extirparea unora și evreilor și la încetarea muncitorilor, și care biestemă reforma agrară. În aceste rânduri grosieră și josnice sunt amestecate și declarații pseudodemocratice și vechile lozinci fasciste.

Nu știu ce animă astăzi pe un Maniu. Cred că mai ales orgoliul nesăbuit, îndărăria unui jucător care a mizat pe o carte prostă și care a pierdut totul, începând cu jocul de cărți

măsluite și terminând cu lumina zilei. Iar în spateli lui Maniu se află dușmanii poporului român, dușmanii libertății. Aceștia sunt oameni instruiți și cu toate acestea profund ignoranți. Mi își pun speranța în desacordul între aliați.

Unul dintre ei mi-a spus că generalul Franco nu recunoaște guvernele de genul guvernului Groza. Un altul mi-a comunicat că desăgerea atomului poate împiedica confiscarea latifundiilor.

Opoziția are zările ei: Ardealul, L'indépendance Roumaine, Momentul și altele.

Când unii străini lau apărarea românilor, pretinzând că aceștia sunt lipsiți de libertate, ei se gândesc la petrol, la oțel, la orice, dar nu la libertate și nu la România.

Dacă poporul român n'a fost otrăvit de fascism, aceasta nu se poate spune despre o anumită parte a intelectualilor români. Printre profesori există adevărați adversari ai instruirii publice, iar legionarii au și astăzi adevărați în războiile studențimești.

Dece au ajuns în lagărul reacțiunii oameni care s'ar părea că ar trebui (Va urma)

Personalități marcante din viața publică și cultura a țării vor lua parte la serbările din 6 Octombrie

Pe întreg teritoriul Ardealului, se fac mari pregătiri pentru sărbătorirea zilei de 6 Octombrie. În cursul zilei de Sâmbătă vor sosi la Cluj mai multe personalități marcante din viața culturală. Astfel cântăreața de operă Lőrincz Zsuzsa, pianistul Halmos Gheorghe, scriitorul Szentimrei Eugen, artistul Perényi Ioan, și publicistul Balogh

Edgar. În ziua de Dumnece vor sosi la Arad dl. ministru Vlădescu Răcoasa și probabil și dl. ministru Constantinescu-Iași, precum și dl. Kurko Gyurfas, președintele Comunității Maghiare din România. În afară de cei mai sus, vor mai sosi la Arad numeroase personalități.

Contribuind la ajutorarea

văduvelor și orfanilor de războiu, sprijinind pe invalizi și deportați, dați dovadă de recunoștință față de cei ce s'au jertfit pentru libertatea întregului popor

Apărarea Patriotică

Poliția a arestat 2 periculoși hoți cari operau în trenuri

Date fiind nenunțate furturi ce s'au efectuat în ultimul timp prin diferite trenuri, organele poliției au intensificat controlul prin gări și trenuri. Această măsură atât de binevenită s'a dovedit a fi fructuoasă din primul moment. Astfel, în cursul zilei de ieri au putut fi arestați doi cunoscuți hoți din Arad, anume: Gabor Mihai și Părvu Ioan. Aceștia au fost prinși în timp ce încercau să taie de pe scaunele unu vagon cl. I. plusurile. Cu actele dresate numiți indivizii au fost înalțai Parchetului.

KEGYI EMERIC
lăcăț, primeste repa ați, sur ură și strun-ării în fier 29.8
Arad, Str. Mărășești 71

Nouă înscrieri la „Cooperativa Solidaritatea”

Cooperativa Solidaritatea face înscrieri de nouă asociați, seria VIII-a, în zilele de 5—15 Octombrie a. c. în biroul din Str. Eminescu Nr. 2 etaj II. Se înscriu numai membrii sindicatelor profesionale.

Comunicat

Comisia de Reformă Agrară a Municipiului, invită pe toți indeptății la improprietățile de pe teritoriul Municipiului Arad, să se prezinte în fața comisiunilor de sector — fiecare la Comisiunea sectorului în care domiciliază, după cum se arată mai jos — pentru a-și justifica dreptul la improprietăți și a fi trecuți în tabelele de improprietăți.

Se acordă pentru acest scop, un termen de 3 (trei) zile, dela data prezentului comunicat.

- Comisiunile de sector:
1. Sectorul Gal la sector administrativ Gal,
  2. Sectorul Grăciște, sector administrativ Grăciște,
  3. Sectorul Mureșel, sector administrativ Mureșel,
  4. Sectorul Pârnea, în Str. Dorobanților, Casa Națională,
  5. Sectorul Segă, în Str. Călugăreni Nr. 2-4,
  6. Sectorul Bujac, la sediul casei culturale,
  7. Sectorul Micălaça, la sectorul adm. Micălaça.

Arad, 5 Octombrie 1945.
Comisia de Reformă Agrară a Municipiului Arad.

caracterul său socialist însăși mersul evoluției umane și calea pe care mai curând sau mai târziu vor merge toate popoarele.

— Să avem curajul să primim lucrurile în față, cu toate că armatele noastre au călcat pământul Uniunii Sovietice, mânaie de către clica de conducători antonescieni, poporul sovietic nu și-a păstrat ură și spirit de răzbunare față de poporul nostru. Toate acestea le putem vedea din înlesmirile ce ni le-a acordat în ce privește executarea armistițiului, din

reluarea legăturilor diplomatice cu țara noastră, din acordul economic încheiat între România și Uniunea Sovietică și din atâtea și atâtea alte exemple de adevărată generozitate.

Dl. Gheorghe Bujor, vorbind mai departe precizează scopul asociației ARLUS și caracterul ei, prin acele cuvinte:

— Asociația ARLUS are misiunea ca să scoată din întuneric mințile rătăcite și să le arate realitatea în toată puterea ei. Trebuie ca fiecare cetățean oricât ar

TEATRU

Ansamblul Teatrului Popular din Arad inaugurează seria de spectacole din sezonul de toamnă. Dumnece, 7 oct., orele 16 printr-un festival artistic accesibil de bogat.

Programul va cuprinde schetkuri, scenarii revuistice și cupiete muzicale care cele mai frumoase. Acelaș program se va repeta și Dumneca următoare, adică în ziua de 14 oct., orele 14 urmând alte spectacole la rând stabilind astfel continuitatea programelor teatrale.

Întrucât ansamblul teatrului a fost completat cu un număr considerabil de profesioniști, suntem siguri că toate spectacolele ce se vor da, vor fi încondate cu succes. Direcția de scenă a d-lui Aurel Marinescu și regia d-lui Aurel S. Tugui garantează cu anticipație succesul, iar prețurile populare fixate pentru aceste spectacole vor permite și celui mai umil iubitor de artă să se bucure de 2 ore de destindere sufletească.

AUTOCAMION MAKE
pleacă în ziua de 8 I.
c. Luni dela Arad la
BUCUREȘTI
via Deva—Alba Iulia—Sibiu—Brașov
Primește orice
transport de mărfuri, mobile,
bagaje cu preț convenabil
Adresa: Samuil Marion, Arad,
Strada Iosif Vulcan 10. 2943

ITA și Teba în ajutorul copiilor săraci

Uniunea Femellor Antifasciste din România Filiala Arad, aduce prin aceasta cele mai calde mulțumiri firmelor Industria Textilă Arădiană și „Teba” din Arad, cari au înțeles să răspundă atât de frumos la acțiunea UFAR-ului, contribuind cu donații în bani și material din care se vor confecționa hăinuțe de iarnă pentru copilași adăpostii în căminul de zi întiețit de inimile caritabile ale femeilor din U. F. A. R.

Asociația mulțumim tuturor celorlalte firme, cari prin contribuția lor generoasă au contribuit la ameliorarea suferințelor unor copilași vitregii de soartă.

fi el de reacționar, să cunoască spiritul de frăție al poporului sovietic și realizările acestui popor pentru binele omenirii.

Dl. Gheorghe Bujor, după ce face un bine documentat expozeu asupra situației din Uniunea Sovietică își încheie cuvântarea în aplauzele frenetice ale auditorului cu cuvintele:

— După cum revoluția franceză a deschis o nouă eră în istoria omenirii, tot așa astăzi Uniunea Sovietică deschide o nouă eră în istoria universală.

Dați din prisosul vostru pentru ajutorarea invalizilor, văduvelor, orfanilor și deportaților

Toți avocații parisieni au refuzat să-l apere pe Laval

— In timpul procesului Laval a fost îndepărtat din sală —

PARIS. La Paris, continuă procesul lui Pierre Laval, fost prim ministru al guvernului din Vichy, care este acuzat de înaltă trădare. In cursul zilei de ieri procesul a fost întrerupt de un scandal provocat de însuși Laval cu ocazia rechizitoriului de inusă procurorului general Moineau.

Toți avocații apărării și-au depus

mandatele lor în cursul procesului și au refuzat să-l apere pe Laval. La acuzațiile procurorului general care l-a numit trădător, Laval a ținut o pledoarie de 2 ore și a căutat să scuze activitatea lui din timpul ocupației nemțești. Ca încheiere Laval a cerut ca procesul să fie suspendat deoarece pentru el este foarte obositor să fie și acuzat și apărător al cauzei sale.

Când președintele Tribunalului Special a refuzat această cerere al lui Laval, acesta a provocat un scandal astfel că a trebuit să fie îndepărtat din sală și președintele a hotărât să nu-l mai admită la proces. Dacă în cursul zilei de astăzi președintele nu și schimbă hotărârea procesul va continua fără prezența lui Laval.

INFORMATIUNI

— PARINTII INTERESATI IN RE-ADMITEREA ELEVELOR la clasa V-a a Liceului Ghiba Birta, să se prezinte in biroul Liceului Luni, 8 Octombrie, orele 4 d. m. pentru o acțiune colectivă. 2929

— HOTI MINORI ARESTATI DE POLITIE. In cursul zilei de ieri, organele Poliției au arestat doi minori care au efectuat un furt la brutăria Vicioara. Numiții au furat un sac cu 25 kgr. zahăr, împreună cu un alt minor, care nu a putut fi arestat încă. Zahărul furat a fost vândut apoi unui comerciant cu 3200 lei kgr. Cercetările continuă.

— SINDICATUL MESERIASILOR PATRONI IEMNARI (toate secțiile) vine o adunare generală Sâmbătă, 6 Octombrie, orele 17, în localul Sindicatului. Prezența membrilor este obligatorie.

Fostul notar Nădăban Gavril în fața justiției

Parchetul cercetează actualmente dosarul fostului notar din comuna Engelsbrunn, anume Nădăban Gavril, care a adus insulte grave membrilor guvernului. Reamintim, că acest Nădăban Gavril a realizat o avere fabuloasă în timpul războiului și că a mai fost condamnat la 3 luni închisoare pentru amenințare cu moartea. Tot el a fost acela care a uzurpat fabrica de cărămidă din Engelsbrunn în virtutea legilor rasiale. Se precizează că dosarul lui Nădăban Gavril va fi trimis Curții Marțiale din Timișoara.

Un avocat din Arad denunțat pentru șantaj de 60 milioane

In urma unui denunț al avocatului Hámory Ladislau, organele biroului judiciar au deținut în arestul poliției, pe avocatul dr. Olariu Ioan, funcționar la Primăria Municipiului Arad.

In denunțul său Hámory Ladislau descrie cum Olariu Ioan, care a fost ani de zile juristconsultul său prin diferite manopere și insinuări false și inventate a reușit să smulgă dela el suma de 60 milioane lei.

Avocatul Olariu fiind în legătură permanentă cu Hámory a aflat de toate afacerile acestuia și prin amenințări l-a pus pe Hámory în situația de a plăti în mai multe rate această sumă uriașă. Astfel, sub pretextul că autoritățile intenționează să deschidă o anchetă contra lui Hámory, în urma căreia acesta poate fi internat în lagăr, avocatul Olariu a cerut dela Hámory suma de lei 10 milioane pentru apianarea acestei chestiuni.

Avocatul Hámory în denunțul său arată că poate dovedi cu martori că a prelat în acest scop lui Olariu, suma de lei trei milioane

500 de mii și în același timp i-a dat un cec încasabil la Banca de Credit Român și când Olariu a vrut să încaseze acest cec a fost prins în flagrant delict, iar cecul de prezent se află deșeu în posesia Chesturii.

Hámory arată în denunțul său că el este bolnav de mai mult timp și astfel nu poate să-și aranjeze singur treburile. Olariu abuzând de acest fapt l-a șantajat tot timpul și a stors milioane dela el.

Hámory Ladislau desemnează mai mulți martori cari pot să dovedească că cele afirmate de el, în denunțul său sunt adevărate.

Trebule să menționăm că contra avocatului Olariu mai sunt depuse la Chestură și alte denunțuri pentru șantaj și încercare de șantaj, depuse de diferite persoane din timpul când el era încă șeful Oficiului de Bunuri Inamice.

Biroul judiciar a introdus cercetările în această mare cauză de șantaj.

Gestul patriotic al unui grup de muncitori dela Astra

— In orele libere ei au scos din apă podul plutitor din comuna Pecica —

La venirea trupelor horthiste în județul nostru, podul plutitor pe care locuitorii din comuna Pecica l-au instalat pentru a servi interesele lor, a fost scufundat.

Aproape un an de zile acest pod a stat în fundul Mureșului, fără ca cineva să se intereseze de el, deși locuitorii din comuna Pecica și din comunele din apropiere aveau mare nevoie de el pentru a-le servi la transportul cerealelor și la celelalte transporturi, strict necesare.

Un grup de muncitori dela fabrica „Astra” din localitate, locuitorii ai acestei comune, văzând neajunsurile pe care le întâmpina țărânii din apropiere din lipsa unui mijloc de transport peste Mureș, au luat o hotărâre demnă de toată lauda.

Acești muncitori în număr de 25, și-au luat angajamentul de a scoate

din fundul Mureșului podul și de a-l pune în stare de funcționare.

Dela data de 5 August acesti bravi muncitori, ajutați de câțiva țărani din comuna Pecica din apropiere, și-au sacrificat toate Duminicile pentru a scoate podul din apă.

Munca era grea, pentru că podul era afundat mai mult de 2 metri în nisipul din apă. Era nevoie de brațe de muncă. Dar ei nu s'au descurajat. Incorporându-și forțele și mai intens, după două zile de muncă au scos podul din fundul Mureșului, iar acum urmează ca specialiștii să-l repare și să-l pună în stare de funcționare. Prin munca în coordonată pe care au depus-o ei timp de 2 luni, Duminică după Duminică, nefiind plătiți de nimeni, au dat dovadă de un adevărat spirit de patriotism.

a. b.

Organele Gărzilor Cetățenești au găsit într-o grădină 97.800 țigări

Eri dimineața organele Comitetelor Cetățenești făcând un control pe diferite străzi ale orașului au descoperit într-o grădină din str. Teiul Doamnei No. 6, ascuns sub o câmpie de paie, doi saci și un coș. Pentru a proceda legal, oamenii din Gărzile Cetățenești au aruncat Poliția, de unde a fost delegat un comisar, cu care împreună au trans-

portat sacii și coșul la Chestură.

La biroul judiciar desfășurând bagajele, organele de control au găsit în cele țigări de diferite soiuri. La numărătoare s'a constatat că cele trei pachete conțin 97.800 de țigări.

După îndeplinirea formelor legale, țigările găsite vor fi distribuite economitelor și sindicatelor muncitorești.

Condamnări pentru speculă și sabotaj

Instanța specială de sabotaj de pe lângă secția I. a Tribunalului a pronunțat în cursul zilei de ieri următoarele sentințe de condamnare:

Aurel Iăsiu, birjar din Arad, Strada Filofiei, pentru că a cerut pentru o cursă dela gara Podgoria, până la cazarma Grănicerilor, 10 mii lei a fost condamnat la 250 mii lei amendă. Sui Iuliana, din Str. Moceni, pentru că a vândut cartofi cu preț de speculă, a fost condamnată la 50 mii lei amendă. Oismarul Jiva Martinovici din Ngdlac, fiindcă a cumpărat o cantitate de 18 kgr. talpă și piele cu preț de speculă, a fost condamnat la 100 mii lei amendă, iar marfa a fost confiscată. Măcelarul Grosz Augustin din Str. Alexan. dru Gavra, împreună cu fiul său Grosz Nicoale pentru că au tăiat porci clandestin și pentru că au ultrajati organe-

le poliției care au făcut constatarea la fața locului au fost condamnați la câte 6 luni închisoare corecțională și imediat executorie. La fel a fost condamnat și fiul mai mic al lui Grosz Augustin, anume Grosz Iosif la 3 luni închisoare, pentru ultraj, iar Grosz Iuliana și Grosz Berta la câte 250 mii lei amendă.

Sabotajul fabricii „Solvay”

BUCUREȘTI. Organele de control făcând o descindere la fabrica Solvay, au stabilit ca această fabrică produce sabotajul intenționat prin introducerea economatelor cu produsele ei.

Din registrele fabricii, s'a stabilit că în timp ce economatele și comercianții mici sunt refuzați pe motivul că fabri-

MEETINGUL Comitetului Democrat Evreesc
va avea loc Duminică 7 Octombrie a. c. la Palatul Cultural
DI. VAIDA GOLDBERG
din București și alți oratori vor vorbi despre
Problema deportaților

— SINDICATELE COMERCIALE DIN U. S. I. C., lucrează cu mare înfăptuire, pentru înființarea Cantinei Angajaților Comerciali.
In acest scop, cere concursul tuturor comercianților, inclusiv al acolora care pâng în prezent n'au depus declarație și care pe această cale sunt rugați să se predea, cât mai neîntârziat la secretariatul U. S. I. C.-ului din Piața Avram Iancu No. 21.

Apărarea Patriotică
convoacă pe
toți membrii,
invalizii și văduvele de război la o ședință foarte importantă la sediul organizației din Bulev. Regina Maria 8. etaj I. azi 6 l. c. orele 4 p. m.

— UNIUNEA FOSTILOR VOLUNTARI ROMANI, din campania 1916-1918, anunță că și-a schimbat sediul din Str. Horia 8, în Str. Lococ. Aviator Sava No. 2, totodată comunică, că toți voluntarii, care au împlinit 60 ani, să treacă pe la noul sediu, pentru a primi informațiuni, în interesul lor.

Notarul **Alfred Kalmuțchi** și-a mutat biroul în **Bul. Reg. Ferdinand 6**
său de notariat public în
Telefon 10-39. 2926

ȘTIRI SCURTE

WASHINGTON. — Președintele Truman a declarat în fața Congresului, că se vor începe tratative referitoare la controlarea energiei atomice. La aceste tratative, vor participa deocamdată numai Anglia și Canada în calitate de state care au contribuit la descoperirea energiei atomice și numai mai târziu pot lua parte la tratative și celelalte state.

LONDRA. — Regele Gheorghe al Angliei, și di. Attlee, au primit o cablegramă din partea conducătorilor musulmani, prin care ei fac un stăruitor apel să se pună capăt violării privilegiilor și libertăților arabe în conformitate cu Cartea Albă.

PARIS. — Conferința mondială a Sindicatelor se apropie de sfârșit.

BERLIN. — Autoritățile americane, au ordonat stampilarea carnetelor de identitate a tuturor cetățenilor germani care au fost epurați din serviciu pe motivul că au făcut politică nazistă pentru a nu mai putea fi angajați în alte întreprinderi.

TOKIO. — Cabinetul japonez a demisionat. Baronul Hidekara, în vârstă de 73 ani, va fi înlocuit cu formarea noului guvern.

ANKARA. — Guvernul turc a elaborat un plan cincinal pentru dezvoltarea industriei metalurgice, chimice și textile în valoare de 50 milioane lire sterline, și un plan de 15 ani pentru dezvoltarea și modernizarea minierelor.

BUCUREȘTI. — Conform acordului economic Sovieto-Român, România în afară de bumbac a mai importat mări cantități de materii prime folosite în industria metalurgică. Astfel au fost importate 2680 tone de fontă, 296 tone aramă, 116 tone feromangan, 96,5 tone coșter, 10 tone antimoniu. S'a mai importat și 200 tone de ciorură de calciu, se va importa și fosfor roșu pentru fabricarea chibritului.